

FÖLDRAJZI KUTATÁS MÓDSZERTANA 3.

GEOGRÁFUS MESTERSZAK
(NAPPALI MUNKAREND)

TANTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

MISKOLCI EGYETEM
MŰSZAKI FÖLDTUDOMÁNYI KAR
FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZET

Miskolc, 2017

TARTALOMJEGYZÉK

1. Tantárgyleírás
2. Részletes tematika
3. Gyakorlati feladatok

1. TANTÁRGYLEÍRÁS

Tantárgy neve: Földrajzi kutatás módszertana 3.	Tantárgy kódja: MFKST710001
Tárgyfelelős: Dr. Balla Gergely, c. egyetemi docens	Tárgyfelelős tanszék/intézet: Földrajz-Geoinformatika Intézet
	Tantárgyelem: kötelező
Javasolt félév: 1.	Előfeltételek: nincs
Óraszám/hét (ea+gyak): 1+2	Számonkérés módja (a/gy/v): aláírás és gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A már korábban tanult ismeretek elmélyültebb, alaposabb és konkrétabb alkalmazása egy adott komplex feladat kapcsán. A célja ennek a gyakorlatnak az, hogy minden korábban tanult és még a félév során ehhez vett módszereket, alkalmazásokat képesek legyenek a hallgatók egy konkrét piacképes, alkalmazott társadalom-földrajzi feladat kapcsán munkájukba beépíteni és ezek segítségével a kutatási feladatot teljesíteni. A cél, hogy a hallgatók elsajátítsák az SPSS statisztikai szoftver használatát, valamint a Python programozás segítségével olyan feladatokat is végre tudjanak hajtani, ami egyéni megoldásokat igényel a kutatás során. A hatástanulmányok elkészítésével megismerik a hallgatók a rendezett adatbázisokban elvégezhető műveleteket és modelleket.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri a földrajzi szakterületének sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait. Ismeri azokat a bonyolultabb terepi, laboratóriumi és gyakorlati módszereket, anyagokat és eszközöket, amelyekkel a geográfia területén munkáját gyakorolni tudja. Magas szinten ismeri a geográfia műveléséhez szükséges grafikai és térképészeti eljárásokat. Ismeri a geoinformatikai adatgyűjtés folyamatát. Ismeri a távérzékeléssel nyert adatok feldolgozásának és modellezésének módszereit. Ismeri a rendezett adatbázisokban elvégezhető műveleteket és modelleket. Ismeri az adatgyűjtés, elemzés, megjelenítés szempontjából a legismertebb és leggyakrabban használt térinformatikai szoftvereket.</p> <p>képesség: Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosítani speciális szakmai problémákat, feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges elméleti és gyakorlati háttérrel. Képes földrajzi kutatások tervezésére, szervezésére, lebonyolítására és kutatások menedzselésére az eredményeit alkalmazó és továbbfejlesztő munkahelyeken, kutató- fejlesztő intézetekben és a szakigazgatásban. Munkája során alkalmazza a geográfia műveléséhez szükséges grafikai és térképészeti eljárásokat. Képes a geoinformatikai adatgyűjtés folyamatát önállóan és értelmezetten végigvezetni. Képes a távérzékelte adatok feldolgozására, modellezésére. Képes a gyűjtött adatokat adatbázis rendszerbe rendezni, azokban különféle műveleteket végezni, modelleket alkotni, vagy a beszerzett adatokat geoinformatikai alapon rendszerezni, megjeleníteni. Képes az adatgyűjtés, elemzés, megjelenítés szempontjából a legismertebb térinformatikai szoftverek használatára.</p> <p>attitűd: Törekszik a földrajzi szférákban lejátszódó folyamatok minél szélesebb körű megismerésére, szintetizálására. Törekszik arra, hogy a földrajzi problémákkal kapcsolatos feladatait beosztott kollégáival együttműködve, szakmai véleményük figyelembevételével végezze. Törekszik arra, hogy a geográfia területén tudását folyamatosan továbbfejlessze.</p> <p>autonómia és felelősség: Jelentős mértékű önállósággal és felelősséggel végzi átfogó és speciális földrajzi szakképzettséget igénylő elméleti és gyakorlati összefüggések megalkotását, modellezését. Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.</p>	

Tantárgy tematikus leírása:

1. ea. Bevezető, ismétlés.
1. gy. Feladat kiosztás, megbeszélés, feladatterv készítése.
2. ea. SPSS statisztikai szoftver alkalmazása 1.
- 2-5 gy. Kutatási feladat adatbázisának elkészítése és SPSS szoftverrel való elemzése.
3. ea. SPSS statisztikai szoftver alkalmazása 2.
4. ea. Hatásvizsgálat elemzőknek, alapfogalmak (korreláció és okság, célcsoportok és érintettek, kontrollcsoport, szándékolt és nem szándékolt hatások)
5. ea. Az előzetes, köztes és utólagos hatásvizsgálat elemei.
- 6.-12. ea. Programozási ismeretek Python nyelven.
- 6-12 gy. Programozás Python nyelven a gyakorlatban.
13. ea. A hatástanulmányok bemutatása, az SPSS feladat teljesítése.
13. gy. A Python programozási feladat bemutatása.
14. ea. Gyakorlati jegy pótlása
14. gy. Gyakorlati jegy pótlása

Félévközi számonkérés módja:

A gyakorlatokon való részvétel kötelező, maximálisan 3 hiányzás engedélyezett, ez az aláírás megszerzésének feltétele. Az érdemjegy az egyéni feladatok teljesítéséből (30%) és a zárthelyi dolgozat eredményéből (70%) tevődik össze.

Értékelési határok:

100–81%: jeles, 80–71%: jó, 70–61%: közepes, 60–51%: elégséges, 50–0%: elégtelen

Kötelező irodalom:

- Babbie, E. 1999: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó Budapest, 704 p.
- Bryman, A. 2008: Social Research Methods. Oxford University Press, London, 748 p.
- Sajtos L. – Mitev A. Z. 2007: SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea, Budapest, 402 p.
- Székely M. – Barna I. 2008: Túlélőkészlet az SPSS-hez: Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára. 4. kiadás. Typotex, Budapest, 453 p.
- Sági Matild-Széll Krisztián 2015: Hatásvizsgálatok alapszintű kézikönyve. OFI, Budapest, 94 p.
- Major Klára 2013: Hatásvizsgálati kézikönyv I. kötet: Hatásvizsgálat elemzőknek. Hétfő Kutatóintézet, Budapest, 166 p.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. – Halley, F. – Zaino, J. 2003: Adventures in Social Research. Pine Forge Press, 514 p.
- Cloke, P. – Cook, I. – Crang, Ph. – Goodwin, M. – Painter, J. – Philo, C. 2004: Practising Human Geography. SAGE, 416 p.
- Grapher Quick Start Guide. Golden Software, Inc., 2013, 50 p.
(<http://downloads.goldensoftware.com/guides/Grapher10Guide.pdf>)
- Ketskemény L. (szerk.) 2011: Bevezetés az IBM SPSS Statistics programrendszerbe: Módszertani útmutató és feladatgyűjtemény statisztikai elemzésekhez. 3. jav. kiadás. Artéria Stúdió, Budapest, 579 p.

2. RÉSZLETES TEMATIKA IDŐBELI BONTÁSBAN

Dátum	Téma
2018. 02. 16.	Bevezető, ismétlés.
2018. 02. 23.	Feladat kiosztás, megbeszélés, feladatterv készítése
2018. 03. 02.	SPSS statisztikai szoftver alkalmazása 1.
2018. 03. 09.	SPSS statisztikai szoftver alkalmazása 1.
2018. 03. 16.	Kutatási feladat adatbázisának elkészítése és SPSS szoftverrel való elemzése
2018. 03. 23.	SPSS statisztikai szoftver alkalmazása 2.
2018. 03. 30.	Hatásvizsgálat elemzőknek, alapfogalmak (korreláció és okság, célcsoportok és érintettek, kontrollcsoport, szándékolt és nem szándékolt hatások)
2018. 04. 06.	Az előzetes, köztes és utólagos hatásvizsgálat elemei
2018. 04. 13.	Programozási ismeretek Python nyelven
2018. 04. 20.	Programozási ismeretek Python nyelven
2018. 04. 27.	Programozási ismeretek Python nyelven
2018. 05. 30.	Programozási ismeretek Python nyelven
2018. 05. 04.	A Python programozási feladat bemutatása
2018. 05. 11.	

3. GYAKORLATI FELADATOK

A félév során két gyakorlati feladatot kell teljesíteni, aminek a teljesítése az aláírás feltétele, eredményes teljesítése pedig a gyakorlati jegyet határozza meg.

1. feladat: A statisztikai alapprogram használatához készítsenek egy szabadon választható témához kapcsolódó adatbázist. Ezzel a saját adatbázissal fogják elvégezni a statisztikai feldolgozást és elemzést. A statisztikai elemzések eredményeit térképen ArcGIS program segítségével megjelenítik. A statisztika program (SPSS) használatával kapcsolatosan egy elméleti zárthelyi megírására is sor kerül.

2. feladat: A „programozási ismeretek Python nyelven“ részben elsajátítják a programozás alapjait, a tanultak alapján megírják saját programjukat, aminek megfelelő működése az aláírás és a gyakorlati jegy feltétele is. A végleges jegy az 1. és 2. feladat teljesítéséből tevődik össze.

Mintafeladat SPSS elemzéshez:

Az idegenforgalmi statisztikai adatok közül vizsgáljuk meg, hogy a Magyarországra utazó külföldiek száma hogyan alakult 1998 – 2001 között havi bontásban. Az adatok a *multiplikatív.sav* fileban találhatóak. Állapítsa meg az idősor típusát és különítse el az idősor összetevőit.

4. EGYÉB KÖVETELMÉNYEK

Nincs egyéb követelmény.